

ուժերը. Երեսութապէս ճիշդ է այդ, բայց ծննդաբերութենէն յետո, է որ երգիքը կը վտառի: Ուստի բժիշկը պէտք է լաւ կըսէ, չափէ և թելագրէ: Եւ բնատանիքները պէտք է անպայման մտիկ ընեն իրենց բժիշկին, երբ ան կ'ուզէ յիտաձգել աղջկան ամուսնութիւնը:

Եզրակացուր իւն: — Թիւալէրքիւլողը, սահմանափակուած ըլլայ թէ առարածուած, երբ զարդացման մէջ է, արգելք մըն է ամուսնութեան, մինչեւ հաստատ դարմանումը: Սահմանափակուած թիւալէրքիւլողի զարդանումէն յետոյ, ամուսնութիւնը երբեք վտանգ չի ներկայացներ:

Ամէնէն աւելի թոքային թիւալէրքիւլողն է, որ կը պահանջէ մէծ զդուշութիւն: Բժիշկը ստիպուած է քննել «Հողը», և հաստատել թէ բոյնը զոցուած է, կամ Երբեք չէ՞ բացուած: Երիտասարդ բարձաթիւ այրելը կան, որոնք հիւծախտաւոր ըլլալով հանդերձ զարմանուած են, այժունացած և առողջ զաւակներու տէր զարձած: Երիտասարդ աղջիկներու համար պարագան նոյնը չէ: Սաոյդ զարմանումը միայն կը փրկէ զանոնք յղութեան ժամանակի վտանգներէն:

ՓՐՈՒՅ. ՄՕՐԻՍ ԼՂԹԻՒԼ

ԹԻՒՐԻՄԱՑՈՒԹԵԱՆՑ ԴԵՄ

ԿԱՆԱՆՑ ԶԵՐՄԱՄԻՉՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԻՒ

Երիտասարդ մը — որ իր ջերմամիզութիւնը բուժելու համար ինձ էր դիմած, կ'ապշէր որ վարակուած է: Ջարմանքին պատճառը հետեւեալն է:

Սեռային մերձեցուամէն առաջ սովորոյթ էր ըրեր մէկ լէմոն քամիկ կնոջ սեռային գործարանի վրայ: Եթէ կոկծացնէ, կը նշանակէ, որ կինը ջերմամիզութիւնով վարակուած է: այլապէս անվտանգ կարելի է մերձենալ: Պարտք համարեցի հրապարակով տարհամոզել երիտասարդն ու իր համախուները:

1. Յաճախ կանանց մէջ ջերմամիզութիւնը աննկատ կ'անցնի: Առանց սուր ցաւերու և նշաններու հիւանդը քրոնիկ աստիճանին միայն դիտակ կը դառնայ իր վարակումին:

2. Սուր ջերմամիզութեան դէպքում, երբ արտաքին գործարանները ևս վարակուած են, ամբողջ սեռային գործարանը կը լինի ուռած, բորբոքած, կարմրած, գեղձերն ու ծակտիկները փքած: Այս վիճակին մէջ առանց լէմոնի, սոսկ աչքով կարելի է տեսնել ամբողջ գործարանին տեսքը, ողողուած թանձր թարախով:

3. Քրոնիկ ջերմամիզութիւնը դժուար է ճանաչելը: Բորբոքումը և թարախահոսումը սովորաբար սահմանափակուած կը լինի

արգանդին և անոր կից ներքին գործարաններուն և սեռային արտաքին գործարանները և իգափողը՝ զերծ բորբոքումէ:

4. Կանանց միզանցքը՝ տղամարդկանցին նման անմիջական վարակման ենթակայ չէ, որովհետեւ սեռային մերձեցումի մէջ ուղղակի և գործօն մասնակցութիւն չունի: Հետևաբար միզանցքը կարող է վարակումն խուսափիլ:

Գանք լէմոնին:

Լէմոնի ջուրը կոկծացնող է, որովհետեւ թթու է: Թթուութիւնն է, որ բորբոքումը կ'աւելցնէ և ցաւ կը տայ: Նոյնպէս քացախն ու ալքոլը: Զէ՞ն, որ բժիշկները մէզը թթուացնող ուտելիքները կ'արդիւն:

Այժմ, եթէ ընդունինք, որ կանանց քրոնիկ ջերմամիզութեան մէջ արտաքին գործարանները ու միզանցքը զերծ են բորբոքումէ, ապա ուրեմն լէմոնին ջուրը չպիտի կոկծացնէ, որովհետեւ անրորդութութիւն կամ գործարանին վրայ աղդեցութիւն չունի, իսկ ներս, դէպի բորբոքուն գործարանները մանել չի կրնար:

Ենթազրենք, սակայն, որ կոկծացուց: Այդ ևս ապացոյց չէ, որ կինը անպայման վարակիչ հիւանդութիւնը ունի: Լէմոնի ջուրը կը կոկծացնէ միինոյն կերպով և պատճառով հասարակ սկրթուք մը, վէրք մը և կամ մորթի ճնշք մը:

Եթէ ախտաճանաչման այս միջոցը կիրարկուէր, ո'րքան «մեղաւոր» կիներ անմեղ պիտի դառնային, և անմեղները՝ մեղաւոր պիտի դատուէին:

Ամփոփում և եզրակացութիւն.

1. Զերմամիզութիւնը, կօնօքօքի մանրէի առթած բորբոքումն է, որ ընդհանրապէս սեռային մերձեցումով յառաջ կու գայ:

2. Մինչ տղամարդկանց մէջ միզանցքային բորբոքում մըն է, կանանց մէջ արգանդային բորբոքում է, իսկ միզանցքի վարակումը պատահական:

3. Մինչ զերմամիզութեան դարմանումի մէջ դեղ խմելը տղամարդկանց բուժումին համար կրնայ օգտակար ըլլալ, կանանց համար երբեք օգուտ չունի (եթէ միզանցքը զերծ է):

4. Մինչ տղամարդկանց համար սուր ջերմամիզութիւնն է տանջալի, կանանց համար քրոնիկն է, որ լեցուն է տանջանքով, ցաւվ, խիթերով և այլազան հետեւանքներով:

ԲԺ. ԵՐ. ԽԱԹԱՆԱՍԵԱՆ